

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Spasio - January 15, 1977 m.

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NR. 12

KINIJOJE PRASIDĖJO TARPUSAVĖS KOVOS

IRAKAS NORI NAUJOS DEGALE KONFERENCIJOS

KUWAITAS. — Irako vyriausybė siekia sušaukti naują alyvą išvežančių šalių organizacijos OPEC suvažiavimą aptarti alyvos kainas.

Saudi Arabijai ir Jungtinės Arabų Karalijoms padidinus parduodamos alyvos kiekį ir nepakėlus jos kainos daugiau 5-kių procentų, kitos alyvą gaminančios šalys priverstos alyvos kainą mažinti ir prisitaikyti pasaulinės rinkos reikalavimams. Saudi Arabijos alyvos ministras, šeikas Jamani pareiškė, kad alyvos kainos sausio mėnesį gali pakilti daugiau kaip 5%, bet vėliau alyvos kainos palaispinti turės mažėti iki ribos, kurią mes esame nustatę.

Japonija atleidžia varžtus importui

TOKIO. — Naujasis Japonijos ministras pirmininkas Takea Fukuda, pereitais metais stipriai kritikuotas dėl užsienio prekybos politikos, sudarydamas naujoms fiskaliniams vaizdams samatą, planuoja paremti vėdaus prekybą ir vartotojus, kas reiškia, kad japonai bus pajėgesni pirkti daugiau iš užsienio įvežtų gaminių.

Japonijos importo prezidentas ir Japonijos oro bendrovės vice prezidentas Kiichi Ito, kalbėdamas tarptautiniame Čikagos prekybos klube ir japonų prekybos kameroje, pareiškė, kad Japonija toliau nemano varžyti prekybos su užsieniu ir kad dabar Japonija visiškai atidaro duris Amerikos kapitalui.

Liberalas valdys Ispanijos kariuomenę

MADRIDAS. — Ispanijos ministrų kabinetas nutarė 63 metus turintį liberalą ltn. gen. Jose Vag Rodriguez paskirti operaciniu visos Ispanijos kariuomenės viršininku. Manoma, kad karalius Juan Carlos nori sumažinti taip vadinamos kietos linijos viršininkų skaičių liberališkais asmenimis ir palaipsniui sukurti JAV stiliaus gynybos departamentą.

Britai tvarko krašto ūkį

LONDONAS. — Britanijos ministras pirmininkas James Callaghan pasiima į savo rankas visas krašto ūkio atstatymo bei pagerinimo pastabas bei kontrolę. Toks Anglijos ministro pirmininko žingsnis reiškia ekonomijos reikalams ministerio Deniso Healey pažeminimą, kurs su laiku bus pakeistas kitu asmeniu.

Sekr. Kisingeris bus saugomas

WASHINGTONAS. — Sekr. Kisingeris tvarkydamas Amerikos užsienio reikalus, yra tiek daug įsigijęs draugų, kad jam išėjus į civilinį gyvenimą ir toliau turės būti saugomas, kad kas nenužudytų.

Prez. Fordas mano, kad sek. Kisingeris turės būti saugomas, kadangi jis yra pavojus dėl jo diplomatinės M. Azijoje.

Bet atsiranda kiliūtis, nes tam tikslui nėra reikiamo įstatymo. Tą klausimą tegali išspręsti kongresas.

Aiškinama, kodėl kava pabrango

Hillis Bros. Coffe ir kitos bendrovės stengiasi išaiškinti vartotojams kavos pabrangimo priežastis. Pasak bendrovių, pagrindinės kavos pabrangimo priežastys yra pašangos taisyti žemas kavos kainas ir, svarbiausia, natūralinės gamtos nelaimės: šaltis ir liūtys.

Stipriai šalta oro grovė iš šiaurės asigaljo pasimaišiusi Brazilijoje sunaikino daugumą kavos medžių, sumažinant 70% brazilinės kavos derliaus per vieną savaitę. Taigi gausus ir stiprus lietus Kolumbijoje, karščiai ir saura Kenijoje, žemės drebjimai Gvatemaloje ir civilinis karas Angoloje jaučiamai sumažino pasaulinių masių kavos auginimą ir jos derlių.

Kavos kaina pradėjo kilti prieš 18 mėnesių. Vien tik 1975 m. kava pabrango 250%. Net didžiausioje kavos auginimo šalyje — Brazilijoje — kava pabrango 333%.

Naujai išrinktas prezidentas Jimmy Carter pasikyrė Juanita Kreps prekybos sekretoriaus pareigoms. Vietoje pasidomėjimo prekyba didinti, ji pareikalavo, kad į kabinetą būtų paskirti daugiau moterų.

Paveiksle matome keturis gerus šokėjus, sudarantius "Septeto" grupę. Šie šokėjai pasirodys amerikiečių televizijoje, kai bus rodomi didieji meno darbai. Iš kairės: dešinė specialų šokį šoka Karen Affix, Meg Harper, Robert Kovich ir Julie Roess Smith.

Atviros kasyklos

WASHINGTONAS. — Kongreso vidaus reikalams komitetas susilaukia skundų, kad kasyklų bendrovės, kasdamos anglis ar kitą žemėje esantį turtą, išrausią ir nuuogina žemę, nesistengdamos ją vėliau išlyginti ir palikti vėl našią kaip buvo. Kasyklų paliečiai ūkininkai skundžiasi ir prašo griežtesnių tuo reikalų įstatymų. Bet kasyklų bendrovės atsižvelgia, sakydamos, kad griežtesni įstatymai padarys Ameriką daugiau priklausomą nuo užsienio energijos. Kitaip sakant, bendrovės neprikas tiek daug anglies, kiek dabar jos prikaša.

Puola bombonešio B-1 gamybą

WASHINGTONAS. — Demokratai sen. G. McGovern ir sen. Proxmire prisidėjo prie 38 bažnyčių, kaikučių "mokslininkų" ir mokesčių mokėtojų koalicijos, reikalaujančios nutraukti bombonešio B-1 gamybą. Jie kreipėsi į būsimą prezidentą Carterį, kad jis, perėmęs valdytį kraštą, nedelsiant visą bombonešių gamybą reikala sustabdytų.

Koalicinė grupė, priešinga bombonešio B-1 statybai ir bendrai Amerikos apsiginklavimui, nurodo, kad bombonešis yra visiškai nereikalingas ir tik bus veltui išmesta bilijonai dolerių.

Nesutaria komunistų partijos

MASKVA. — Čekoslovakų pasirašyta ir vakarų valstybėse atspausdinta Charta 77 reikalauja žmonėms suteikti laisvę Čekoslovakijos konstitucijos ribose, kuris garantuoja laisvę piliečiui. Tačiau Čekoslovakijos režimui toks reikalavimas labai nepatiko ir jis emė Chartą 77 pasirašiusius asmenis niekinti ir net persekioti — tardyti ir suiminti. Prie tokio Čekoslovakijos komunistinės vyriausybės smurto prisijungė ir Sovietų Sąjunga, išvadindama pasirašiusius minėtą Chartą padugnėmis. Bet Italijos komunistų partija į tai pažūrėjo kitokiomis akimis ir pradėjo ginti Chartą 77 ir ją pasirašiusius.

Castro užsiugdė konkurentą

Kubos diktatorius Fidelis Castro nuosirdžiai rėmė paskutiniuose Jamaikos rinkimuose ministrų pirmininką M. Manlę. Bet diplomatiniai sluoksniai mano, kad Castro, per Jamaikos rinkimus remdamas Manlę, išaugino sau konkurentą, kadangi Jamaikos ministras pirmininkas Manley (Manlėjus) yra pasiryžęs skleistį Karibų jūros pakraščiais ir toliau P. Amerikoje savo nuosavos markės išdirbtą socializmą.

Amerika perduoda policines žinias

WASHINGTONAS. — Amerika labai dažnai, tarptautiniai policijos organizacijai pareikalavus, perduoda policines žinias net nežinodama kokiam tikslui tos žinios reikalaujamos. Žinių reikalaujanti tarpt. policijos organizacija net nenurodo ir nepaaiškina kodėl tos žinios reikalingos ir neparemia dokumentais.

Amerikos centralinis atsakomybės bei ataskaitos biuras todėl ir siūlo siūnanti užsienio policines žinias, nuodugniai patikrinti reikalavimo motyvus.

Prezidentas Jimmy Carter pasirinko pakeisti matomą advokatą Griffin Bell valstybės prokurorą pareigoms. Jis iš anksto išstojo iš poros klubų, kuriuos žydai nebuvo priėmę. Kongreso atstovai ruošiasi į paklausti, kai teks iš palytinti šioms pareigoms.

Bendrovės krauna lizdą Havanoje

WASHINGTONAS. — Amerikos didžiosios bendrovės meškiodamos pelno, jau pradėjo krauti biizniui skirtus lizdus Diktatoriaus Castro valdomoje Kuboje. Paskutinėmis dienomis tais tikslais užplūdo Havaną bendrovių pasiuntiniai, kurie iš anksto derasi su Kubos diktatoriumi. Jie tikisi, kad naujoji Amerikos administracija atidarys plačiai duris ir Kubą.

Sunkvežimus uždaro garaže

NEW YORKAS. — Visoje Amerikoje sau pragyvenimą užsidirba 125,000 privačių sunkvežimių savininkai. Salygoms paskutinių trijų metų bėgyje keičiantis, jų 25,000 arba 20% buvo priversti sunkvežimius parduoti arba juos uždaryti garaže. Privatūs sunkvežimius savininkai išveždavo visoje Amerikoje 40% siunčiamo krovinio.

Yra įvairių bankruto priežasčių: infliacija, mokesčiai, valdžios įvairios taisyklės ir kitos priežastys. Pavyzdžiui, privatus prekės išvežtojas negali prekes vežti iki negaus iš tarpvalstybinės prekybos komisijos pažymėjimo arba teisės prekes vežti, sumokėdamas komisijai 25% vežamų prekių trafiko kainos. Iškrentant iš biiznio privatiems sunkvežimių savininkams, labai nukentčia vasių, pamidorų, bulvių ir daržovių aukintojų, kurių užauginti produktai todėl dažnai nepasiekia vartotojų.

Ginklas savaime galėjo iššauti

ASPENAS. — Ginklų specialistas, liudydamas dainininkės Claudine Longet byloje, pareiškė, kad vokiečių gamybos 22 kalibro revolveris, markės Erma, buvo tiek riebalais apkrutas, kad jis galėjo savaime iššauti. Revolverio saugiklis, esą, neveikė.

Kitas liudinininkas Jim Lilstrom, pareiškė, kad jam žvūvusis sportininkas Sabich sakė, kad jo santykiai su kaltinamą dainininkę yra geri.

REIKALAUJA DAUGIAU TEISIŲ KRAŠTO GYVENTOJAMS

Nori teisės pavaryti nevykusius krašto valdytojus, demokratinį rinkimų

PEKINAS, Kinija. — Pačioje sostinėje eina nepaprastai įtempta kora tarp įtakingesnių politikų ir komunistų partijos aukštosios vadovybės. Laikiniai premjero pareigas eina komunistų partijos pirmininkas Hua Kuofengas, bet ir premjero vietą labai dideles pretenzijas turi gen. Teng Hsiaopengas. Jau buvo paskelbtos žinios, kad jis pradėjo eiti Kinijos premjero pareigas, bet naujausios žinios sako, kad partijos pirmininkas Hua Kuofengas ir toliau tebeina pirmininko pareigas.

Spauda pasmerkia Prancūzijos elgesį

Laisvosios Europos dalies spauda pasmerkia Prancūzijos vyriausybės elgesį, nepateisinaimai paleidžiant teroristą Abu Daoud. Net pačios Prancūzijos spauda sako, kad ji tuo reikalu nesuprantanti vyriausybės elgesio.

Tel Avive šimtai įzraulų demonstravo prieš Prancūzijos pasiuntinybės apmėtydami ją kiaušiniu, pamidorais ir šaukdami "Giscard žmogžudys. Demonstrantai reikalavo uždaryti pasiuntinybę.

Vakaru Vokietijos vyriausybės pareigūnai viešai reiškia nepasitenkinimą, bet užkulisėje jie džiaugiasi, kad taip lengvai išsėmę sunkios padėties, kurią būti apturėjo teisdamas Abu Daoud. O Londono laikraščiai The Daily Mail of London, rašo: "Mes turime tik vieną žodį Prancūzijos elgesiui pateisinti: pažeminti."

Gi prez. Carteris išsireiškė: "Esu giliai neramus ir labai nustebintas..."

Stakai atsigauja

NEW YORKAS. — Pirmomis šių metų savaitėmis akcijos krito 36 industriniais taškais. Bet vertybės popierių kainos pradėjo palaipsniui atsigauti, ypač alyvos ir dujų bendrovių, pasiūlius stipriam šalčiui.

Svarbiausia, kad akcijų makleriai, numatydami jog prez. Carteris administracija rimtai pradės tvarkyti energijos reikalus, atsisakė pasyvios strategijos ir rimtai pradėjo supirkinėti alyvos, dujų ir kitų energijos bendrovių akcijas, tikėdamiesi gerokai pasipildyti.

Prieštarauja konstitucijos pirmam priedui

LOS ANGELES. — Federalinis teisėjas nusprendė, kad dalis 1964 m. civilinio teisių akto, reikalaujancio darbdavius atsižvelgti į darbininko padėtį bei reikalus, paremtus religiniais motyvais, prieštarauja konstitucijos pirmajam priedui.

Klausimas iškilo, kai North American Rockwell bendrovės tarnautojas pasiskundė, kad reikalavimas mokėti unijos mokesčius pažeidžia jo religinius įsitikinimus. Jis buvo išvartytas iš darbo 1969 m., kai buvo pareikalauta priklausyti unijai.

Praeitą ketvirtadienį svarbės sostinės vietose pasirodė nauji plakatai. Iki šio mėto pasirodžiusieji reikalavo mirties bausmės visiems keturiems gengsteriams, norėjusiems nuversti dabartinę vyriausybę. Mao Cetungo našlei ir trims artimiausioms josios bendradarbioms gresia griežtas karo teismas už padarytas klaidas ir bandymą suorganizuoti perversmą ir išardyti ramiai besivystančią kiniečių tvarką. Tuose naujuose plakatuose reikalaujama duoti teisę krašto gyventojams pavaryti nevykusius krašto valdovus, nusikaltusius patiems pagrindiniams demokratijos principams.

Atrodo, kad Kinijos karių tarpe yra generolu, kurie nori demokratinės santvarkos leidžiančios krašto gyventojams balsavimo būdu pakeisti krašto valdyti nepajėgiančius žmones.

Gen. Teng Hsiaopingas nėra krašto premjeras, bet jis yra įtakingos karo tarybos narys. Nuo balandžio mėnesio jam buvo uždėtas namų areštas, uždrausta kitiš į vidaus reikalus, bet dabar, kai patys didžiausieji jo prieštai pasodinai už groty, karo vadai nuėmė Tengui areštą ir sugrąžinai jį karo tarybą. Gen. Tengas balsavo už Mao Cetungo našlės suėmimą ir atidavimą josios ir josios sėbrų karo teismui, bet jis taip pat nori ištirti ankstyvesnius tos našlės darbus: ji ne tik suklautojo Mao Cetungo testamentą, bet ji konspiravo prieš Tengą vyriausybę. Jis pareikalavo šį klausimą ištirti ir grąžinti jį vyriausybės prieštakin. Šitas klausimas bus svarstomas artimiausiam karo tarybos posėdyje. Gen. Teng pareikalavo, kad būtų ištirtos jošios provokacijos prieš buvusį premjerą Čiu Enlajų.

Visus dabartines Kinijos reikalus sprendžia įtakinga karo taryba, bendradarbiaudama su komunistų partijos vadais. Atrodo, kad įtakingesnieji kariai yra linke eiti prie demokratinės santvarkos, kur krašto gyventojai turėtų teisę kartas nuo karto pakeisti nevykusius krašto valdytojus. Keliose vietose buvo bandyta maištauti, bet kariuomenė tuos maištininkus nuginčiuoja ir apramina. Pačioje kariuomenėje maištininkų nėra.

Keli jauni karininkai buvo linke krypti prie Mao Cetungo našlės "kultūrinės revoliucijos", bet paklausė įtakingesnių vadų ir tokių idėjų atsisakė. Jie žino, kad prieš galingą kariuomenę nepajėgs sukilti.

Prof. Jonas Jablonskis

Kaip buvo surastas Jono Jablonskio kapas

Mūsų rašomosios kalbos tėvas prof. Jonas Jablonskis buvo palaidotas Kauno kapinėse prie Vytauto mūšio paminklo. Jo kapas žymėto gražus akmeninis kryžius. Šalia jo buvo palaidota ne tik žmona, bet ir sesuo Marija Jablonskaitė.

Antrosios bolševikų okupacijos pradžioje Kauno kapinės buvo uždarytos. Su tuo prasidėjo kapinių paminklų "dingimas". Žuvusių karių paminklas, kurį buvo sugriautas, dar išliko. Dariaus Girėno mauzoliejus taip pat dar išliko. Tačiau daugelis paminklų, įskaitant ir prof. Jablonskio paminklą, buvo sugriauti.

1959 m. panaikinant kapines, dariniai rožančiai — tai Jablonskio, nes aš pati per šermentis jai tokį rožančių uždeėjau". Antroji moteris su tuo sutikusi.

Atkasus kapą ir pašalinus porą žužusių grabo lentų ant rankų kaulų tebebuvo puikiai išsilikę gintarinis rožančius. Tada pamatėsi antroji moterėlė išnyko ne žodžio nepratęsi. Atrodė Jablonskytę, be sunkumų buvo rasti ir prof. Jablonskio palaikai, kurie kartu su jo artimųjų palaikais buvo perkelti į Petrašiūnų kapines. Čia jam pastatytas naujas paminklas.

A. V.

JONAS BULOTA — NAUJAS AMERIKOS PILIETIS

Jaunosios kartos lietuvis Jonas Bulota, gyvenęs visą laiką V. Vokietijoje ir prieš 5 metus atvykęs į JAV, š. m. sausio mėnesio 13 d. išlaikė Amerikos pilietybės egzaminus. Šiuo laiku gyvena tolimoj šiaurinėje Chicagos dalyje ir dirba O'Hare Airporte. Moka žodžiu ir raštu 6 kalbas. Nors gimęs ir mokėjęs V. Vokietijoje, bet lietuviškai kalba ir rašo labai gerai.

Po egzaminų (mat buvau jo liudininkas) jį paklausiau: — Kokias turite ateities perspektyvas, gi esate dar gana jaunas?

— Studijuoju politinius mokslus ir, kai gausiu pilietybę, bandysiu gauti tarnybą Amerikos Užsienio Reikalų Ministerijoje. — nedelsdamas atsiliepė Jonas.

— Tai gal mėginsite pasidaryti nauju Kissingeriu? — vėl neatleido Jono.

— Neprosi. — atsiliepė nusisypsodamas Jonas. — Netikiu, kad pasisektų, nes neturiu tam reikalingo užmugario, — užbaigė pašnekėjęs ir nuskubėjo į O'Hare.

Linkiu geros kloties naujam Amerikos piliečiui!

Sunku spręsti, ar matom labai mažą /mergaitę, ar labai didelę kėdę. Paveiksle matoma Formozos moteris yra 5 pėdų ir 6 colių, tuo tarpu kėdė yra nepaprastai didelė. Tajvaniečiai statiai padarė tokia didelę kėdę baldų parodai.

RIMTOS BĖDOS

Gyvename laikotarpį, kuriame nėra rimto karo, bet tik krizės. Tiesa, gali būti rimtų bėdų ateityje. Didžiausia šiandien bėda, kamuojanti pasaulį ir ardanči tautų bei valstybių pastovumą, tai rusiškasis imperializmas ir pašiļiusi ekonomija.

Skolos ir nepritekliai, tiek pramoninguose kraštuose, tiek ir varginguose, kurie reikalauja tvirtų kainų savo gaminiams, tai išsproginti paruoštos bombos, kurios gali pradėti rimtą karą. Suvokdamas tokį pavojų, prez. Carteris, nenorėdamas į užsienį vykdyti pirmajais prezidentavimo metais, sudėio pasilėkta teisę dalyvauti laisvojo pasaulio ekonominėje konferencijoje, svarstančioje ekonominį pavojų.

Prez. Carterio administracija, laimingai paveldinti ramų laikotarpį, pareiškė norą sumažinti d'žiosiose valstybėse susikonscentravusių jėgų masyvų, sustiprinant ir išplečiant santykius su likusiu pasauliu pajėgiu pasauliu, ypačiai su sąjungininkais ir su neturtinomis mažomis valstybėmis, su taip vadinamais trečiuoju pasauliu.

Amerikiečių aukštis ir svoris

JAV Sveikatos, švietimo ir Gerovės departamento pravestu tyrimu, vidutinė amerikietė tarp 18 ir 74 metų amžiaus yra 5 pėdų ir 3,6 inčų aukščio ir sveria 143 svarus.

Vyrai to paties amžiaus vidutiniškai yra 5 pėdų ir 9 inčų aukščio ir sveria 172 svarus.

Patikrinimas parodė, kad moters tarp 18—24 metų amžiaus yra vidutiniškai 5 pėdų ir 4,3 inčų aukščio, bet pasiekus 65 metus amžiaus sumažėja iki 5 pėdų ir 2,3 inčų. Vyrai tarp 18—24 metų vidutiniškai yra 5 pėdų ir 9,7 inčų, tačiau 65 metų ir senesnio amžiaus aukštis yra vidutiniškai 5 pėdos ir 7,3 inčiai (coliai).

Amerikiečiai turi patarimą, kad kiekvieną dieną suvalgomas obuolys atstoja gydytoją. Pritardama tai patarlei, noriu atkreipti dėmesį, kad valgant gerą kramtyną obuolį po valgių arba užkandžio išsivalo dantys ir burna. Todėl obuolys valgytinai, ypačiai nevalantiems dantų po kiekvieno valgymo.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jesminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir maitinančių nuotykių pasakojimai iš gyvenimo Lenkijoje, stilus gyva kalba gražiai išleista. 300 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorija, atsižvelgiant nuo pat senųjų amžių iki dabartinio laikotarpio. 140 psl. Kaina \$2.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.K. V. Vytauto bruožai, pateikiant jo D.K. Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 110 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelias \$4.00.

Įdomiausia ši knyga yra linksmas dovanos įvairioms progoms. Jūs ir Jūsų knygas galite išsiųsti išlaikant ir Naujienas arba atsiųsti čekį ir laukite perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir Lietuva, turėtų turėti šią knygą. Tai yra geriausia dovana. Čia surinktas knygų sąrašas užsakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bežina nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinio slovykose Vokietijoje. 272 psl. Kietas drobės viršelias kaina 4 dol.

Juozas Kapacinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai, Išeivio Dalia yra dar viena ankero knyga, atsiminimų knyga. Tai yra Amerikiečių bei lietuvių ir patvirtinti lietuvių akimis istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ELKAGIETEK. ŠIAURINIAI KOMUNISTŲ PAVEIKTOJI LIETUVOJ. Autentiškas Vilniaus-Trakų apskrityje Kaune Naudoklės Klaipėdos ir Palangos Vardus straipsniai, ka ji ten mata kokias kalbas girdėti ir kiti faktai. 95 psl. \$1.50. Yra tain dat. Knyga 1 dol. Kaina.

M. Žolėnka, SATYROS NOVĖS. Genialaus rusų rašytojo M. Satyrinovo novelių 199 psl. kaina \$2.

O. Kurišius, KELIONĖ I ANAPIŠ GELEŽINES UŽDANGAS. Aušrinė rusiška romanas. Interesanti ir apšviesti romanas, bet žinoma, kad knygos paraiškų lengvai gausi. 240 psl. Kaina \$2.

Dr. P. Pavalkis, KRYŽIUOJŲ VALSTYBES SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Žemaitis, LIUBILNO UNIJOJ SUKAKTIES PARASTEJE. 44 psl. Kaina \$1.50.

Dr. ir kitų leidiniai yra gausiai. NAUJIEŠOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Atsiųskite darbo vėlydumą arba užsakant pastų ir pridedamą čekį ir pinigine perlaide.

VIKTORAS VYTENIETIS

PIRMIEJI KARISKI ZINGSNIAI

Naujoko atsiminimai.

I kareivines žengte marš!

(Tęsinys)

Bet rugpjūčio 15 d. kaip šventė buvo švenčiama tik tais vienais metais. 1930 m. visa Lietuva iškilmingai minėjo Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį. Ir tie metai buvo pavadinti Vytauto Didžiojo metais. Tais metais rugsėjo 8-ji diena (Vytauto D. numatyta vainikavimo diena), buvo paskelbta tautine švente. Tą šventę mes tebešvenčiame ir dabar.

STOVYKLAVIMAS IR MANEVRAI

Kai išmokome statutus, tai tekdavo dažniau išeiti į laukus ir praktiškai vykdyti. Mokomajai kuopai nereikėjo vykdyti Varėnos poligoną. Tai teko apie dvi savaites stovyklauti prie Marijampolės miesto esančiose pievose Tabūne. Atsivežėme iš kareivinių ginklus, patalynę ir apsigyvenome palapinėse. Ten sportavome ir praktiškai vykdėme lauko tarnybos statutą. Darėme įvairias akies nuotraukas, braižinius, atstumų sprendimus ir k. Naktį metu būdavo dažni oro pavojai ir su tuo susijusios kautybės. Buvo smagu lauke pagyventi ir pakeisti aplinkumą. Tik nuo drėgmės labai rūdydavo mūsų šautuvai, tai dažnai juos tekdavo valyti ir tepti. Paskutinę naktį užklupo audringas lietus ir vanduo apsemė mūsų stovyklą. Kai sugrįžome į kareivines, tai teko iš čiužinių išimti šiaudus ir juos išdžiovinti. Vėliau, maždaug toje vietoje, kur mes stovyklavome, buvo pastatytas naujas Marijampolės kalėjimas.

Teko manevruoti ir su Marijampolės moksleiviais, šauliais. Šauliai užėmė Marijampolės geležinkelio stotį ir joje įsitvirtino. O mokomajai kuopai gavo uždavinį juos iš ten išmesti ir paimti stotį. Tai buvo planuota šauliams parodyti, kaip vykdomos puolamosios kautynės. Bet viskas išėjo priešingai, negu buvo planuota. Gavę uždavinį, manevruodami priartėjome prie stoties ir su pėrbėgiais pradėjome puolimą. Mes pyškinom manevriniais šoviniais (su medinėmis kulkomis), o moksleiviai — mus pradėjo šaudyti kovos šoviniais. O nesubrendusiais moksleiviais negali pastikėti, gali gauti kulka į kaktą. Mūsų būriui vadovavo lt. J. Jaruševičius, kuris nesislėpdamas vaikščiojo ir komandavo. Bet kai pradėjo kulkos švilpti, tai mūsų leitenantas tik bumpt ant pilvo ir su blizgančia uniforma prilipto prie šlapio arimų. Girdi, rūpūšės, kovos šoviniais šaudė! Tuoj įsakė ant šautuvų užsidėti durtuvus ir šturmu užimti stotį. Moksleiviai tuoj jau pabėgo, o mums nepasiekus stoties, sustabdė manevrus ir neleido sueiti į stotį. Vėliau, kai jau aprimo įkarštis, pasikeitė dainomis ir pražygiavome į kareivines. Po tų manevrų šaulių moksleivių būryje buvo pravesta kvota: aiškinta, kas šaudė kovos šoviniais ir iš kur jų gavo.

Tų mūsų "priešų" eilėse buvo ir moksleivis (vėliau kunigas) A. Kazlauskas. Tai susitikę tremtyje, nuoširdžiai spaudėme vienas kito ranką ir dalijomės atsiminimais, kaip prieš vienas kitą kovojome su ginklu rankose. Dabar kun. A. Kazlauskas gyvena Australijoje ir labai sunkiai serga.

Rudenio pulkas turėjo 2 dienų manevrus su Kauo įgulos daliniais. Juose dalyvavo ir mokomajai kuopai. Teko gerojai pažygiuoti po miškus, laukus ir susipažinti su karo aplinkybėmis.

BANDOMIEJI EGZAMINAI

Kai jau susipažinome su visais statutais, tai prasi-dėjo bandomieji egzaminai. Visą išeitą mokslo patikrinimą darė vyr. lt. J. Purelis. Egzaminavo iš visų kari-nių statutų ir pagal atsakymą kiekvienam rašė atatin-kamus pažymius. Kas neatsakė į klausimus, tai tam į dienyne rašė kuolą, atseit vieneta. Tai buvo praščiausias mokymosi pažymys. O kas gerai atsakė, tai tam rašė penketuką.

Man labai gerai pavyko atsakyti į visus klausimus ir už viską gavau penketukus. Padėjojo už gerą mokymąsi, palinkėjo gerai baigti mokomąją kuopą ir priminė kitiems, kad štai yra pavyzdys, kaip reikia mokintis. Priminė, kad mano bandomieji egzaminai yra tvarkoje, bet reikės ir kitiems pagelbėti. Ir buvo taip, įeigu kurie neatsako į klausimą, tai tokiame jis rašys kuolą. O įeigu aš už jį gerai atsakysiu, tai neatsakiusiam parąšys penketuką. Taip ir buvo. Kai tik kuris nežino, tai atsakyti šaukia mane. Gerai atsakau ir tas gauna penketuką.

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITES NAUJIEŠOSE

2 — NAUJIEŠOS, CHICAGO 8, ILL. — Saturday, January 15, 1977

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6½% to 7¼% PER ANNUM IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With **\$1,500**

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months.

Or With **\$2,000**

And your money grows to \$2,283.06 in 4 years.

Or With **\$5,000**

And your money grows to \$5,558.48 in 2½ years.

Or With **\$10,000**

And your money grows to \$10,591.09 in 1½ years.

Or With **\$20,000**

And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR Remote-Control

With **\$1,500**

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,695.54 in 72 months.

Or With **\$2,000**

And your money grows to \$2,112.23 in 4 years.

Or With **\$5,000**

And your money grows to \$5,408.95 in 2½ years.

Or With **\$10,000**

And your money grows to \$10,551.99 in 1½ years.

Or With **\$20,000**

And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Enjoy Your TV NOW PLUS

EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6½% to 7¼% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE: 1065 DAKOTA STREET, DES PLAINES, ILLINOIS 60016, TELEPHONE: 297-0720

ALMIRA OFFICE: 344 WEST NORTH AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60647, TELEPHONE: 489-3112

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636, TELEPHONE: 476-7575

